

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilnyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára.		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre .300 D Negyedévre .75 D Félévre .150 D Havonta .25 D	

Huszonnégy órás kormányválság.

Radics Szeptán, Radics Pávle és Krajacs kiváltak a kormányból.

Beograd, apr. 16.

Az utolsó napok politikai eseményeinek nagy forgatagában tegnap egy oly fordulat történt, amely esetleg igen nagy kihatással lehet az ország belpolitikájának alakulására.

Szenzációszámba menő eseménye a mai napnak az, hogy Radics pártjában, amelyre Radics Szeptán eddig, mint igen erős bástyára támaszkodhatott, szakadás állott be. Ámbátor nem szabad az erről szóló jelentéseknek túlzott jelentőséget tulajdonítani, kétségtelen azonban mégis, hogy a legfigyelemre méltó pártok egyikében, a Radics-pártban nézeteltérés támadt, amelynek következményei esetleg csak később válnak súlyosabbakká.

Jelentette tegnap a Torontál, hogy Uzunovity miniszterelnök tegnapelőtt estére várta Radics választ arra nézve, hogy eddigi kijelentései után vonja le a konzekvenciát és nyújtsa be lemondását. Természetes, hogy ezen események hatása alatt tegnap egész napon át óriási idegesség uralkodott a politikai körökben, amely a déli órákban érte el tetőpontját.

Uzunovity miniszterelnök már reggel negyed 9 órakor megjelent hivatalában, ahová utána sorban érkeztek az egyes radikális miniszterek és politikusok: Perity Ninkó dr., Szrksity dr., Trifunovity Misa, Makszimovity Bozsó, Gyurisity Márkó és Miletity Krszta. A megjelentek hosszabb ideig tanácskoztak, majd elsőnek Trifunovity hagyta el a miniszterelnökséget és azt közölte a várakozó hírlapírókkal, hogy várják Radics lemondását.

— És ha Radics nem lesz hajlandó benyújtani lemondását? kérdezték az újságírók.

— Majd meglátjuk, hogy abban az esetben mi lesz. Akad még orvosság erre is — felelte Trifunovity.

A radikális-párt minden erejét megfeszítve azon dolgozott, hogy a Radics-párt együttműködését biztosítsa és csak Radicsnak a kormányból való kilépését érje el, mert a Radics-pártban meg van az együttműködésre való hajlandóság — csak Radics meggondolatlansága borítja föl minduntalan a helyzetet.

Mig a kormánypárt és a Radics-párt miniszterei külön-külön, de ugyszólván szakadatlanul tanácskoztak, ezalatt a királyi palotában is egymást érték a kihallgatások. Jankiesevity Velja látogatta meg Jankovity udvari minisztert, majd Jankovity látogatott el Uzunovity

miniszterelnökhöz, akivel hosszabbban tanácskozott. Később Trifunovity és dr. Szrksity voltak audiencián a királynál.

A Radics-párti miniszterek ezalatt ugyszólván hermetice elzárkozva tanácskoztak a közoktatás-

ügyi minisztériumban. Megközelíteni sem lehetett a minisztériumot, annyira őrizték, mindamelllett kiszivárgott, hogy a miniszterek között igen éles a nézeteltérés és a pártban alighanem szakadás fog bekövetkezni.

A kormány beadja lemondását.

A déli órákban azután gyorsan fejlődtek az események. Uzunovity miniszterelnök fél 12 órára minisztertanácsot hívott egybe, amelyre Radics kivételével az összes miniszterek meghívást kaptak. A Radics-párt miniszterei azonban nem jelentek meg a minisztertanácsban.

Déli 12 órakor a kormány tagjai, Radicsék kivételével, a királyi palotába mentek, ahol rövid tanács-

kozást tartottak, amely után Uzunovity átadta a királynak a kormány lemondását.

A király elfogadta a kormány lemondását és újolag Uzunovityot bizta meg a kormány megalakításával, aki a megbízást el is fogadta és fél egy órakor már előterjesztette a királynak az új kormány névsorát.

Megalakul az új kormány.

Az új kormányban a régi kormány összes tagjai megtartják tárcáikat, kivéve

Radics Szeptánt, Radics Pávlet és dr. Krajacsot,

akik kiléptek a kormányból és a kiknek tárcáit egyelőre helyettesítéssel töltik be.

Radics Szeptán közoktatásügyi minisztert Trifunovity Misa, dr. Krajacs kereskedelemügyi minisztert dr. Nikies Nikola és Radics Pávle agrárminisztert dr. Superina postaminiszter fogja helyettesíteni. Mielőtt a kormány listája ilyen formán kialakult volna, heves összetűzés volt a közoktatásügyi minisztériumban összegyűlt Radics-párti miniszterek között.

Dr. Nikies és dr. Superina nem akartak szolidaritást vállalni a többi Radics-párti miniszterrel

és így a pártban bekövetkezett a szakadás. Nikies és Superina pedig értesítették Uzunovity miniszterelnököt, hogy az ő támogatásukra számíthat.

Nem ismeretes még, hogy a Radics-párt képviselői közül kik és hányan csatlakoznak Nikieshez és Superinához. Kormánypárti körökben harminc disszidensről beszélnek — ami azonban erősen túlzottnak látszik.

Politikai körökben azt is állítják, hogy a holnap még egy új szenzációval fog szolgálni és pedig azzal, hogy a kormány kibővíül egy parlamenti csoporttal — alighanem a klerikálisokkal.

A minisztériumok horvát államtitkárai tegnap ugyanesak beadták lemondásukat Uzunovity miniszterelnöknek.

Újabb kihallgatások a frankügyben.

Budapest, apr. 16.

A kir. ügyészség a frankügyben megejtett pótnyomozás adatai alapján egyre-másra tesz indítványt a vizsgálóbíróknak egyesek kihallgatására vonatkozólag.

Igy ma elrendelték Windischgrätz feleségének, Zadravetz tábori püspöknek és Vass miniszternek a kihallgatását.

A kihallgatás anyagáról semmi sem szivárgott ki.

Radics és Davidovics nem találkoztak.

Beograd, apr. 16.

A demokrata-klub tegnap este megeafolta a Vreme azon hírét, hogy Radics Szeptán szerdán találkozott és tanácskozott volna Davidovity Ljubával.

Svájc elfogadja a további döntőbíráskodás elvét.

Bern, apr. 16.

A Nemzeti tanács vita nélkül elfogadta, hogy további tíz évre hozzájárul a hágai nemzetközi törvényszéknek a kötelező döntőbíráskodásról szóló jegyzőkönyvéhez.

Románia kifizeti a háboru-előtti osztrák-magyar tartozások reá eső hányadát.

Berlin, apr. 15.

A Berlinben megjelenő „Ostdevisenbericht“ legújabb száma hosszabb cikkben foglalkozik a román leilátásával és ennek során többek között a következőket írja:

A román államháztartásban fennálló nagy nehézségek ellenére is valószínű, hogy Románia ki fogja fizetni a régi, háboru előtti osztrák-magyar tartozások reá eső hányadát, noha erre Romániának nincsen jelentős fedezete. Valószínű azonban, hogy a román kormány erre a célra Svájcban külön alapot rezervált. Mindenesetre előbb utóbb a román kormány kénytelen lesz ezt az alapot a költségvetésbe bevenni. Általában, ha a román pénzügy-politikát nem helyezik egészségesebb alapra, csakhamar kétségkívül nehezségek fognak mutatkozni Románia finaciális életében. Elsősorban külföldi kölcsön szükséges. Románia magatartása az utódállamok prágai megegyezését illetően azonban nem növelte a külföldi tőkés rokonszenvét és felette kérdéses, hogy a politikai rendszerváltozás ezen a téren irányzat változást is jelent.

A prágai konferencián a román kormány által elért könnyítések gyakorlatilag mindenesetre igen nagy fontossággal bírnak.

Miután Románia hosszas huzavona után végre aláírta a prágai egyezményt, Romániának végre a Vaskapu-kölcsön ügyében kell tisztá helyzetet teremtenie és megkezdeni a kamatok kifizetését. Románia azt követeli, hogy a többi dunai államok is járuljanak hozzá a Vaskapu-kölcsön terhehez, ezek azonban vonakodnak és a jóvátételi bizottság állásfoglalására hivatkoznak. Valószínű, hogy végül is ezt a kérdést kompromisszummal fogják megoldani, mivel a Vaskapu hajózáásban Románián kívül Jugoszlávia és Magyarország is elvitathatatlanul érdekeltelve vannak.

TÖZSDE

Április 15.

Beograd, Newyork 5679, London 27630-35, Páris 193 és fél-94, Zürich 1096 és fél, Milánó 22850, Berlin 1353, Bukarest 2340, Prága 16850, Wien 802 és egynegyed, Budapest 797 és fél.

Zürich, Beograd 911 és fél-13 és fél, Páris 1770-75, London 2517-egy negyed, Newyork 517 és három negyed-18 és egy negyed, Milánó 2082 és fél-84 és fél, Berlin 12330-40, Wien 7305-15, Prága 1534-36, Budapest 7245-55, Bukarest 209 és fél-11 és fél.

A német—orosz szerződés nyugtalanítja a franciákat.

London, ápr. 16.

A Daily Herald foglalkozik a készülő német—orosz szerződés kérdésével és azt véli tudni, hogy az egyezmény hasonlít ahhoz, amelyet Oroszország kötött Törökországgal. A szerződésnek csak két pontja van:

Ha a szerződő felek valamelyikét ellenség támadná meg, úgy a másik fél semleges marad.

Egyik szerződő fél sem köthet a másik tudta nélkül még gazdasági,

pénzügyi, politikai megállapodásokat sem.

A lap úgy véli, hogy ez az egyezmény nem fogja befolyásolni Németországnak Locarno által biztosított jogait, de

esetleg akadályul szolgálhat Németországnak a Népszövetségbe való belépésénél. Általában megállapítja, hogy Oroszország nemzetközi pozíciója nagyon megerősödött.

A francia sajtó heves hangon fog-

lalkozik a készülő szerződéssel és azt veti föl, hogy

szólítsák föl kategorikusan Németországot arra, hogy tájékoztassa a szövetségeseket az Oroszországgal folyamatban lévő tárgyalások anyagáról. Ha megfelel a valóságnak, hogy német—orosz védelmi szerződésről van szó, akkor

Franciaországnak Jugoszláviával és Romániával hasonló megállapodásra kell jutnia.

Miletity Szlávko egészségügyi miniszter Beeskereken.

Vasárnapra meghívták a belügyminisztert is.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 16.

Megírta a „Torontál”, hogy a radikális párt folyó hó 18-án, vasárnap kerületi konferenciát tart Beeskereken a „Szerb Korona” nagytermében, amelyre beigért résztvevőket Nincsiy Momcsilo külügyminiszter is. A vasárnapi kerületi pártértekezletre nagy előkészületek folynak. A vendégek méltó fogadtatására erősen készülődnek, mert a külügyminiszteren kívül, minden valószínűség szerint a kormány két másik aktív tagja is Beeskerekre érkezik, hogy résztvegyen a kerületi pártértekezleten és az erre a napra eső Miletity Szvetozár emlékünnepevényén.

Beeskerekre érkezését, Nincsiy Momcsilo külügyminiszteren, felsőbánsági listavezetőn kívül, még beigért Miletity Szlávko egészségügyi miniszter is, a nagy Miletity Szvetozár fia, aki részt fog venni a dél-élőtti gyászistentiszteleten és az összes ünnepeken. Meghívták Makszimovity Bózsó belügyminisztert is, aki azonban jövedele felett eddig még nem határozott.

A miniszterek vasárnap reggel érkeznek Beeskerekre és a késő esti órákig időznek a városban.

Rajity Tósa dr. beeskerek-járási radikális képviselő megkéri a magas vendégeket, hogy hosszabbítsák meg — ha kérése teljesítése nem ütközik nagyobb akadályokba — beeskerek-i időzésüket és vegyenek részt néhány környékbeli községben tartandó népgyűlésen.

A miniszterek délben szűkebb-körű banketten vesznek részt. Este dr. Rajity Tósa képviselő látja az államférfiakat vendégül.

Véres utcai tüntetések Párisban.

Páris, ápr. 16.

A közalkalmazottak kommunista szervezete tegnap délutánra nagy gyűlést hirdetett, amelyre a rendőrség nagy készültséggel vonult fel. A tüntetők nem törődtek a rendőrség felhívásával és ennek folytán súlyos összeütközésre került a sor, úgy hogy a rendőrség kénytelen volt többször fegyverét használni. A rendőrség több mint 300 tisztviselőt letartóztatott.

Eltűnt egy értékes festmény a görög keleti temető kápolnájából.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 16.

A Pasityeva (Tomasováci) utcai görög keleti temetőben lévő kápolna falait teljesen elborítják a festmények és képek, melyek közül egyes darabok már évtizedes, esetleg évszázados multra tekinthetnek vissza. A napokban eltűnt egy értékes Dániel-kép, a bánsági festőművész egyik nagybecsű alkotása, amely régebben évekig a hitközségi nagytermet díszítette és onnan került a kápolnába. A kép eltűnésének érdekes előzményei vannak, amelyek az első napok rejtélyességei felett teljes világosságot derítenek.

A napokban késő este beállított a temető órához K. Sz. volt beeskerek-i földbirtokos, aki régebben rendkívül jómódu ember volt és legutóbb a balszerenese következtében teljesen elszegényedett. K. Sz. ősei, előkelő beeskerek-i uriaslád tagjai, építették a kápolnát és így a temetőrnek egyáltalában nem tűnt fel, hogy K. Sz. a kápolna kulcsát kérte tőle. Szó nélkül engedelmeskedett K. Sz.-nek és készséggel átadta a kulcsokat, amelyekkel felnyitotta a kápolna ajtaját. K. Sz. megkereste a Dániel-képet a kevésbé értékes festmények közül, leemelte a falról és kivitte a temető kerítéséhez, ahol átadta a festményt az ott várakozó

bérkocsisnak. Utána a kápolnát lezárta, a kulcsot pedig visszadta a temetőrnek.

A bérkocsissal az állomásra hajtattott és a Szubotica felé induló vonattal elutazott. A képet természetesen magával vitte.

Talán még ma sem tudták volna megállapítani a kép eltűnését, ha a véletlen nem siet a hitközség segítségére. A kápolnában ugyanis csak igen ritkán tartanak istentiszteletet és akkor is nagy kérdés, hogy valaki észrevette volna a festményekkel sűrűn teleaggatott kápolnában a kép hiányát. A nyomravezető a bérkocsis volt, aki a furesa fuvarról említést tett háztulajdonosa előtt, aki történetesen tagja a görög keleti hitközségnek. Így pattant ki a titok és így derült ki, hogy K. Sz. a képet elvitte.

Azonnal kérdőre vonták a földbirtokost, aki kijelentette, hogy a képet csakugyan elvitte, de csak kölesönbe. Melencin élő festőművész ismerőse elkérte a festményt, amelyről kópiát akar készíteni. A hitközség nyolc napos határidőt engedélyezett a kép visszahelyezésére és ennek utolsó napja tegnap telt le. Az egyházközség most ügyvéd útján igyekszik a kép birtokába jutni s ha ilyen módon sem tudja tulajdonjogát érvényesíteni, megteszi K. Sz. ellen a büntető feljelentést.

A magyar-párt a csehszlovák parlamentben.

Prága, ápr. 16.

A „Slovak” a kormány helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy az új kormánykoalícióban a német és a magyar nemzeti párt is résztvesz. Erre nézve már meg is indultak a kezdeményező tárgyalások.

A görög államtanács alapját állítja föl Pangalos.

Milánó, ápr. 16.

Pangalos görög diktátor egy hét tagból álló jogász kollégiumot nevezett ki, amelynek az a célja, hogy a parlamenti szünet alatt a szükséges törvényeket kidolgozzák.

Ezt a kollégiumot később államtanácsá fognák kibővíteni.

Sport

Fte—Mac 0:0. A kupamérkőzés még hátralevő 18 percét tegnap délután játszották le a közönség kizárásával.

A Glücksmann vándordíjas verseny. Vasárnap délelőtt kerül másodszer eldöntésre a Glücksmann-féle vándordíj, amelyet kezdők részére írt ki az adományozó. A vándordíj védője a Bácska. A verseny kezdete fél 11 órakor van. A start és a cél az Obility-pályán. A táv ugyanaz, mint tavaly. Nevezési díj csapatonként 250 dinár. Nevezési határidő április 18, vasárnap délelőtt 10 óra.

A zágrebi atlétikai főszövetség belátva elhírtelenkedett cselekedetét, visszavonta azon határozatát, amellyel felfüggesztette a vajdasági alszövetséget.

HIREK

A bácskai és baranyai jegyző-egyesület közgyűlése. A bácskai és baranyai jegyzők egyesülete április 28-ikán délelőtt 9 órakor tartja rendszer évi közgyűlését Szomborban, a megyeháza nagytermében. Napirend a következő: A közgyűlés megnyitása és az elnöki jelentés. A választmány beszámolója az eddigi munkásságáról. Új választmány választása. A magánmunkák elvégzéséről készített táblázat módosítása. Esetleges indítványok. — A választmány tagjai április 27-ikén este 8 órakor előértekezletet tartanak a „Sloboda”-szálló kistermében.

Áthelyezés. A közoktatásügyi minisztérium Dimitrijevitj Mária tanítónőt Velikigájról Kikindára helyezte át.

Mindenkit megvendégelnek valódi „Fruskagorac” pezsgővel a „Nóta vége” előadásain.

Megverték Beogradban az albán parlament alelnökét. Tegnap este a Terraziján egy Santoje Lingi nevű albán emigráns felismerte a sétálók között az albán parlament alelnökét, heves szidalmazás után rárohant és alaposan megverte. Az albán parlament alelnöke mint az albán—szerb kereskedelmi delegáció tagja tartózkodik Beogradban. Santoje ellen a rendőrség megindította az eljárást.

A szuboticei vasutigazgatóság fekete könyvből. Az a miniszteri vizsgáló repülő-bizottság, amely hemrégen Beeskereken vizsgálta felül a vasut ügyeit, tegnap megérkezett Szubotica-ra és felülvizsgálta a vasuti igazgatóság ügykezelését. A bizottság hat vasuti főtisztviselőt különféle szabálytalanságok miatt felfüggesztett és ellenük az ügyészség útján eljárást indított.

A Norge Stockholm előtt. Berlinből jelentik, hogy a Norge repülőgépet tegnapra várták Stockholm-ba, azonban a nagy köd miatt a gép a város határa előtt leszállt.

A révkapitányság tisztviselője volt a letartóztatott Bareza Nikola. Megírta a Torontál, hogy a beeskerek-i államügyészség rendelkezése a rendőrség letartóztatott Bareza Nikola tisztviselőt, a beeskerek-i hajóállomás alkalmazottját, aki hivatalos működése idején súlyos visszaéléseket követett el. Mint utólag megállapítottuk, Bareza Nikola nem a hajóállomás, hanem a révkapitányság tisztviselője volt. Az általam folyamhajózási társaság közlése szerint, a révkapitányság a folyamhajózástól, illetve a hajóállomástól független folyamrendészeti szerv és a tévedésre nyilvánvalóan az szolgáltatott okot, hogy a két hivatal egy és ugyanazon épületben székelt. A hajóállomás tehát különálló szerv, amely nem a révkapitányság, hanem a Beogradban működő igazgatóság fennhatósága alá tartozik.

A nóta vége reprize csütörtökön, pénteken, szombaton este és vasárnap délután. Jegyek a színházi pénztárnál.

Öngyilkos lett Beogradban egy kikindai fiú. Beogradi tudósítónk jelenti, hogy tegnap a topesideri parkban öngyilkosságot követett el Revin Milán kikindai cipészsegéd. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Revin sérülései oly súlyosak, hogy aligha marad életben.

MA REGGEL.

LEGUJABB TELEFONJELENTÉSEINK.

Nyilatkozatok az új kormányról.

Beograd, ápr. 16.

Az új kormány megalakulása óta újabb fordulat nem következett be a politikai életben. A tegnapi délután nyilatkozatokkal telt el, amelyek egymást érték.

Radies Szeptán délután két óra körül bagyta el hivatalát és Radies Pavle, valamint Kosutics képviselő kíséretében a „Petrograd” szálló éttermébe ment ebédre. Az ott összesereglett hírlapírók előtt ezuttal részletesen nyilatkozott az új kormány megalakulásával kapcsolatosan.

Uzunovity nekem nem mondta, hogy elvesztettem bizalmamat. A királynak benyújtottam lemondásomat, de őfelsége nem akarta elfogadni a leköszönést.

A minisztertanács elnapolása alkotmányellenes volt és imparlamentáris. Nem személyem volt az akadály a békés együttműködésnek, mert a háttérben nem az én személyem állt, hanem a korrupció, amelynek védelmére keltek. Az ellenem történt támadás a korrupció védelmét szolgálja.

Nem hiszem, hogy a képviselői klubomban egyetlen képviselő is akadna, aki Nikieset vagy Superinát követné.

Tudom, hogy üldözni fognak bennünket. Zsivkovity mondta egy ízben, hogy mindegyikünk részére van bitófa.

Uzunovity, ha eddig valakit megcsalt, úgy ezuttal magamagát alaposan becsapta. Ezuttal nem szégyelem magam a becsapásért.

Ez a kormány — folytatta nyilatkozatát — nem beszélhet a megegyezés politikájáról, mert a mostani helyzet teljes szakítást jelent a radikális párttal.

— Az újságírók itt közbe vetették — Jovanovity Ljubával is?

— Ez tőle és hivatól függ. Ha ő is a korrupció ellen küzd, akkor más elbirálás alá esik.

Mi csak a korrupció ellen harcolunk és naivítás azt hiszni, hogy valaki is ki fog válni képviselői klubunkból, hogy támogassa a kormányt.

Uzunovity nem járt el lojálisan, amikor a válság megoldásánál nem hallgatta meg a horvát parasztpárti képviselői klub véleményét, hanem csak Radies Pavleval és Krajaccsal tárgyalt.

A múlt alkalommal Pasity személye volt a kérdés, megjegyzem, én nem Pasity személye ellen küzdöttem és most még ennél is rosszabb helyzet következett be, mert az én személyemet választották ki célpontnak.

Uzunovity teljesen Pasity módszerét járta el.

Ha a kormány 25-ikéig nem számol le a korrupcióval, akkor nem maradhat a helyén. De van még más ügy is, amely nincs dátumhoz kötve s ez a közvélemény.

Az országban korrupció van — folytatta nyilatkozatát Radies. — amelyről Davidovity és a többi el-

lenzéki vezér sűrűn beszél, miért nem szabad nekem is erről beszélnem. Ami most történt, háromszoros megtevesztés. Meg akarták tévesztetni a királyt, a szerbeket és a horvátokat. Uzunovityot becsületlen embernek ismerem, aki éppen úgy el akarja söpreni a korrupciót, mint én, de nincs hozzá bátorsága. A korrupciót fojtogatni kell, különben bennünket fojt meg.

Ami személyemet illeti, több népgyűlésre készülök. Dalmáciában, Boszniában és a Vajdaságban hívok össze népgyűléseket, júliusban és augusztusban pedig el látogatok Szerbiába és Délszerbiába. A kormányban való működésem idejéből elég adatom és anyagom van a szónoklatokhoz...

Végül kijelentette, hogy holnap Zágrábban utazik, ahová április 22-re klubülést hívott össze. Ezen fogják véglegesen megvitatni az ujonnan teremtődött politikai helyzetet.

A kormányban maradt Nikies Nikola tegnapi délután szintén nyilatkozott újságírók előtt és ismertette elhatározásának indítókat.

Meggyőződés — mondta — hogy a passzivitás árt a horvát népek. A kormányban való részvételünk alatt tapasztaltuk, hogy a horvát nép helyzetén csak úgy segíthetünk, ha részt veszünk az állam ügyeinek intézésében. Mind ezen okok arra készítették bennünket, hogy a megegyezés politikáját ne Radies Szeptán személyéhez kössük és megmaradjunk a kormányban.

Superiná Benjamin, az új kormány horvát parasztpárti tagja szintén nyilatkozott és kijelentette, hogy

Uzunovity első kormánya Radies Szeptán intenciója szerint alakult meg és a munkaprogramját is az ő javaslata szerint dolgozta ki. A régi kormány programja annyiban bővült, hogy nagyobb aktivitást vesznek fel és a korrupció ellen erősebben küzdenek. Maga Radies kijelentette, hogy szerb-horvát koalíció címén folytatják le szükség esetén a választásokat.

Uzunovity második kormánya az első kabinet programját folytatja és így nem volt értelme, hogy megtagadjuk az új kormánytól a bizalmat csak azért, mert miniszterei sorából kimaradt Radies Szeptán.

Az új kormány első ülése.
Beograd, ápr. 16.

Az új kormány az este másfél óra hosszat tartó minisztertanácsi ülést tartott, amelyen Uzunovity kormányelnök üdvözölte az új minisztereket és hathatósabb munkásságra buzdította őket. Utána a miniszterelnök Pasity Nikola lakására hajtatott és tájékoztatta a legutóbbi politikai események felől.

SCHICHT

MOSÁS

Beáztatás „Asszonydicséret” — mosóporral,
kimosás „Schicht” — szappannal a fehérneműt kiméli
és pompásan tisztára mossa.

Május 15-én életbelép a nyári menetrend.

Változások a bányási vonatforgalomban.

Beckerek, ápr. 15.

Május 15-én életbelép az új menetrend, amely bizonyos változtatásokat eszközöl a bányási vonatközlekedésben. A legfontosabb újítás, hogy elmarad a Szubotica felé haladó déli személyvonat, helyébe délután hat órára helyezték be új vonatjáratot a nyári menetrendbe. Beckerek és Szubotica között különben továbbra is három vonat-

párt helyeztek forgalomba. A többi vonalon nagyrészt csak kisebb változások történtek. Beckerek és Pancsevó között három vonatpárt fog közlekedni, melyek némi változással az eddigi rendszer szerint bonyolítják le a forgalmat. Két vonat az esti, egy pedig a reggeli órákban érkezik Beckerekre.

Az új menetrend különben a következő:

	Szv.	Gyv.	Vv.	Szv.	Gyv.	Szv.
Szubotica ind.	15:10	13:40	8:05	20:10	0:10	3:35
Szenta érk.	16:30	14:39	9:15	21:17	1:16	4:48
Szenta ind.	16:55	14:49	9:30	21:33	1:16	5:03
Csóka érk.	17:13	—	9:48	21:51	1:34	5:21
Csóka ind.	17:17	15:07	9:05	21:58	1:35	5:25
Dragutinová érk.	18:28	16:00	10:52	23:00	2:42	6:29
Dragutinová ind.	18:43	—	11:07	23:16	2:52	—
Beckerek-Begej érk.	20:40	—	12:55	1:00	4:32	—
Beckerek-Begej ind.	21:05	—	14:40	1:35	6:23	—
Szécsány érk.	22:12	—	15:55	2:00	7:43	—
Vrsac érk.	0:38	—	18:50	7:00	—	—
Belacrka érk.	2:08	—	20:05	8:44	—	—
Beckerek-Begej ind.	—	—	13:15	1:19	4:47	—
Koyacsica érk.	—	—	14:50	2:49	6:18	—
Pancsevó-Dunav érk.	—	—	16:15	4:11	7:38	—
		Vv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.
Beckerek-Begej ind.	—	—	18:55	23:14	—	7:35
Dragutinová érk.	—	—	20:40	1:03	—	9:22
Dragutinová ind.	17:16	—	20:56	1:31	—	9:37
Csóka érk.	18:17	—	21:56	2:34	—	10:45
Csóka ind.	18:19	—	21:57	2:37	7:01	10:47
Szenta érk.	18:33	—	22:11	2:51	7:15	11:01
Szenta ind.	18:48	—	22:26	3:11	7:30	11:23
Szubotica érk.	20:00	—	23:30	4:20	8:48	12:45
Belacrka ind.	—	—	12:05	18:00	—	24:00
Vrsac ind.	—	—	13:55	19:10	—	2:30
Szécsány ind.	13:30	—	17:05	21:52	—	5:40
Beckerek-Begej érk.	14:39	—	18:00	23:00	—	7:00
Pancsevó-Dunav ind.	—	—	15:40	19:50	—	4:12
Koyacsica ind.	—	—	17:11	21:14	—	5:38
Beckerek-Begej érk.	—	—	18:40	22:50	—	7:10

Nagy bányaszerencsétlenség Boszniában.

Szarajevó, ápr. 16.

A Mosztár határában lévő szénbányában borzalmas méretű szerencsétlenség történt. Hét munkás és egy technikus egy szivattyút szereltek fel az egyik tárnában, a víz-

zel telt vastartány hirtelen megrepedt és elöntötte a tárnát. A nyolc embert holtan huzták ki a bányából. Nagy szerencse a szerencsétlenségben, hogy a Bajram-ünnep miatt nem dolgoztak a muzulmán munkások, különben a katasztrófának több száz halottja lett volna.

Orient Bioskop Henny Porten

Pénteken, ápr 16-án 5, 7 és 9 órákor

az „Anyá és gyermeke” című nagyhatású drámában, 6 felvonásban.

Jön! „A hazug gróf”. Jön!

A „Nóta vége” előadásán valódi „Fruskagorac” pezsgővel lesz a közönség megvendéglelve.

Felakasztotta magát a volt bajai főispán. Budapestről jelentik, hogy Hegyemegi Kiss György, Baja volt főispánja, tegnap fölakasztotta magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy egy lelketlen ember anyagiilag teljesen kifosztotta, úgy-hogy csak a halál vár rá.

HENNY PORTEN nagy filmje ma utoljára az Orientben!

Goga elvált felesége nem házimesternő. Budapestről jelentik: A román távirati iroda Goga közoktatásiügyi miniszter nyilatkozatát közli, amelyben megáfolyja egy budapesti hétfői lap azon kitalált hírére, hogy tőle elváltan élő felesége az egyik budapesti házban vice-házimesternő és hogy fiával együtt nyomorog. A hír teljesen kitalált, mert Gogának egy házasságából sem született gyermeke. „Fájdalmasnak találja, hogy magánéletét ilyen beállításban mutatják be a világnak. És kétszerte fájdalmasnak, mert a magyarság iránt őszinte szeretettel és rokonszenvvel tekintenek, amint hogy ennek már többször adta tanujelét.” Az ilyen hírek nem tesznek szolgálatot a békes egyetértésnek és megértésnek.

HENNY PORTEN nagy filmje ma utoljára az Orientben!

A nota vége reprize csütörtökön, pénteken, szombaton este és vasárnap délután. Jegyek a színházi pénztárnál.

Balázs Árpád linoleum-metszetei. Balázs Árpád, az ismert nagytehetségű vajdasági festőművész most becsátotta ki legújabb művészi kivitelű linoleum-albumát, amely tiz remek metszetet foglal magában. Balázs Árpád metszetei újabb bizonyítékát szolgáltatják a fiatal festőművész rendkívüli tehetségének. Az album tiz képe mind csupa remekművek, amelyek tetőpontját jelentik Balázs Árpád művészi fejlődésének. A rendkívül értékes album, amelynek képei a legelőkelőbb szalonoknak is díszre válhatnak, megrendelhető 300 dinárért a „Torontál” szerkesztőségében.

HENNY PORTEN nagy filmje ma utoljára az Orientben!

Nő az öngyilkosjelöltek száma. Beogradból jelentik: Jovanovity Konstantin beográdi magántisztviselő tegnap a lakásán mellbelőtte magát, mert a felesége elhagyta és magával vitte kisleányát is, akit rajongásig szeretett. Az életuntat beszállították a kórházba. — A topesideri parkban tegnap egy elegánsan öltözött fiatalembert találtak eszméletlenül, súlyos, revolvergolyó okozta sebbel. Személyazonosságát nem tudták eddig megállapítani.

Megszöktetett urileány. Zágrebból jelentik: Rambrecht Ferenc rumai földbirtokos jelentette tegnap a zágrebi rendőrségnek, hogy 17 éves Mária nevű gimnazista leánya megszökött egy rumai fiatalemberrel. A szökevények kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

A volt Bur-asztaltársaság holnap, szombaton este társasvacsorát rendez a Kaszinó éttermében, amelyre tagjait és azok ismerőseit ezután hívja meg (mivel ezuttal külön meghívás nem lesz). Kezdeté este nyolc órákor. Étkezés étlap szerint.

Még a rosszmájú ember is csak jót mond a Cvejanov i Drug Korzó-oukrászdájának süteményeiről.

HENNY PORTEN nagy filmje ma utoljára az Orientben!

Az embernek már nincs szive mászt hordani, mint Vilim Herzfeld Turul-áruház-beli cipőt.

Értesítem a t. közönséget, hogy a városi gőz- és kádfürdőben ezentul kifogástalanul tiszta desztillált folyóvíz áll rendelkezésre. Milson Henrik bérlo.

A „Torontál” minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tűzkár ellen.

Páris leghiresebb festője egy dél-amerikai volt szénlapátoló. Párisból jelentik: Páris művészi körei az utóbbi napokban egy spanyol festő nevével hangosak, aki hirtelen tűnt fel és pillanatok alatt az elragadtatás extázisába sodorta a párisi műértőket, Quinquila Martin-nak hívják ezt a csodát, akinek hazája a napos Buenos Ayres, Páris egyik legnagyobb kiállítótermében, a Jean Charpantier-házban állította ki képeit a fiatal amerikai és bár képeinek jórésze nem volt eladó, a vevők hihetetlen összegekért akartak hozzájutni Quinquila képeire. Páris legkitünőbb műkritikusai egyetértettek abban, hogy Quinquila Martin az új festőgenerációnak egyik kiemelkedően zseniális tagja. Rendkívül érdekes a fiatal festőnek a karrierje, 1900-ban született, nem tudja, ki volt apja, anyja és az egyik kicsiny délamerikai kikötővárosban szedte fel az utcáról egy szegény szénhordó, aki hazavitte és felnevelte. A fiatal gyermek már egészen kiskorában tanujelét adta rajzoló képességének. Tizenhat éves volt, amikor Rodinnak egy művészeti könyve került a kezébe. Nem tudta elolvasni, csak a könyvben levő rajzokat nézegette mohó vágygal. Ez a könyv adta meg az első lökést Quinquila Martin-nak. Megtanult írni és olvasni. Mikor érezte tehetségének szétvető erejét, napjában 16 óránt át hordta a szentet, csak hogy valami kis pénz tehessen felére. Három hónapig hordta a szentet és azután egy hónapig pihent. A pihenés óráiban hajnaltól estig a kikötőben festett. Egy napon véletlenül meglátta rajzait a buenosayresi muzeum igazgatója, aki meglepetéssel fedezte fel a fiatalember festményében a kikötőélet nagyszerű látketését. Azonnal magával vitte a fiatalembert otthon levő képeivel együtt és Quinquila Martin egy hónap mulva Buenos Ayres kedvence lett. Képei fantasztikus áron keltek el és így tudott elutazni Olaszországba, Spanyolországba, ahol csak a képtárakat bujta. Most Párisban van és hideg arccal fogadja a párisi társaság tagjainak hódolatát.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontál”-t és ezzel ötvenezer dinárra biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét.

Nyilttér

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Értesítés.

Tisztelettel értesítem t. üzletfeleimet és a n. é. közönséget, hogy az **Ádám és Tarsa bor- és pálinka-nagykereskedés**, mint társas cég megszűnt és azt ezentul csak a saját nevem alatt fogom tovább vezetni.

Egyben feljogosítom **Teszling Ferenc** urat mint **üzletvezetőmet**, hogy nevemben, külön meghatalmazás alapján, szept. 1-ig üzleteket köthessen és pénzbeszédést eszközhessen.

Felhívom továbbá az érdekelteket, akiknek a fentnevezett céggel szemben az üzletből kifolyólag valamilyen követelésük van, hogy azt nálam **8 napon belül** jelentsék be, mert ellenesetben a követelések kifizetéséért nem szavatolok.

A n. é. közönség további szivepártfogását kéri, tisztelettel

Velikibecskerek, 1926 április 16

Ott Miklós,

bor- és pálinkanagykereskedő,
Cár Dusanova (Váraljai) utca

Állást keres

gimn. érettségivel és egy évi közg. gyakorlattal rendelkező, perfekt szerb.: magyar fiatalember.: Váltja diákok tanítását. Szerb órákat is ad. Cim a kiadóhivatalban. 691

Oltógummi

kicsinyben és nagyban
Mila Berberszkinól, V. Becskerek.
Ugyanott kapható
tömör gummiabroncs
hintőkerekre. 700

Női bőrkézitáskák

(retikulók), harisnyák, keztük, csipkék, férfi és nőifehérművek legolcsóbb beszerzési forrása

Röhrich és Kracker-cég,
Velikibecskerek, Alekszandrova u. („Fehér ház”).

Építő mész és fehér mész, beocsini portlandcement,

elvezetelő lemez, surlahomok, fedélemez, „Grosit” és „Anduro” lemez, alab. gipsz, cementlapok, márványlapok, osóvek, lépcsők, vályuk, gipszdziszítések, aszfaltozások

Özv. Guttman Jakabné és Fiai V. Becskerek

„Pravda”

könyv- és papirkereskedés Vei. Bečskerek, városházépület

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legmodernebb irodai felszerelési cikkekben. — Iskolai rajz- és írószerek. — 102

Szerb és magyarnyelvű szépirodalmi és tudományos könyvek, tankönyvek és kották legolcsóbb beszerzési forrása.

Milan G. Žirovčić

az összes építkezési anyagok szállítója.

Saját szerpentin és gránitkőbánya Kakmuž-ban és mész-kőbánya Usoran.

Iroda: BOSNIŠ BROD.

Táviratoim: Žirovčić Bosnabrod.

Szállit: épületköveket, kavicsot, köveket utcakövezésre és kémiai feldolgozás céljaira, amelyek alkalmasak cukorgyárak és mészégető kemencék részére.

Kiadja Pleitz Fer. Pál

Oglas.

Rešenjem opštinskog predstavnictva prodaće se tri za priplod nesposobna bika na javnoj dražbi, koja će se održati kod opštinske kuće u Tordine 13. aprila 1926. god. u 9 sati pre podno.

U Tordine, 13. aprila 1926. god.

Opštinsko poglavarstvo.

Egy patent

pénzszekrény

(majdnem új). 170 cm magas, 75 cm széles, súlya 10 métermázsa, eladó. Bővebbet **GULYÁS LAJOSNÁL**, Mihajlovo (Magyarszentmihály), u. p. Klek 701

Több lakatos- és kovács-

tanonc

felvétetik. 717

KEILBACH J. Pasityeva-utca.

Szerényebb igényű fiatalember

elfogadtatik 690

teljes ellátásra

Cim a kiadóhivatalban

Vállalatok, cégek stb.

munkásadója

elvégzését

elvállalja egy szakember.

Cim a kiadóhivatalban. — 181

A kiadóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

A es...
nyel...
a pént...
napja...
A mi...
szort...
látoga...
nister...
a továb...
pedig...
anyag...
minisz...
Az új...
a legj...
első na...
ítélete...
pessége...
Jovan...
désügy...
gyezte...
ávtette...
nagyob...
natok...
oly seb...
mint el...

Nikie...
gyi m...
a keres...
tegnap...
Között...
gyülés...
ról táv...
lentette...
korai...
képv...
parasz...

Politi...
a Radi...
kicshez...
vezetős...
avatotta...
sztepan...
his 22-ik...
amelyen...
nyesítve...
tartsa k...

Sokat...
egészít...
nem va...
egyezett...
a horvá...
kozni fo...
kel ilyen...
mány...
ugyan...
a két p...
dés ész...

minden...
kodnak...
ujságir...
helyen...
kormány...
ben vas...
leges dö...
Péntek...
zéki blo...
kezetét...